

**TAARIFA KWA UMMA ILIYOTELEWA NA MH. DKT. SELEMANI S.
JAFO (MB), WAZIRI WA NCHI OFISI YA MAKAMU WA RAIS –
MUUNGANO NA MAZINGIRA Kuhusu Uchafuzi Wa Mazingira
Unaosababishwa Na Kelele Na Mitetemo Tarehe 3.2.2023**

Ndugu Wanahabari,

Awali ya yote nipende kuchukua fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu mwingi wa Rehema kwa kutukutanisha mahali hapa leo kwa ajili ya kuitikia wito wetu unaolenga kutoa taarifa kwa umma kuhusu kukithiri kwa kero ya uchafuzi wa mazingira unaotokana na kelele na mitetemo.

Uchafuzi wa Mazingira unaosababishwa na kelele na mitetemo ni miongoni mwa kero kubwa inayohatarisha afya na mustakabali wa maendeleo ya jamii katika maeneo mengi nchini.

Shirika la Afya Duniani (WHO) limebainisha kelele kuwa ni mojawapo ya vitu hatarishi katika maisha ya binadamu na aidha kwa mujibu wa *“European Environmental Agency” (EEA, 2018)* kelele ni mojawapo ya kisababishi cha vifo vya mapema kwa watoto *“Pre-mature death”*.

Changamoto ya kelele inachangiwa zaidi na kukua kwa shughuli za kiuchumi na kijamii ikiwemo matumizi mabaya ya teknolojia. Kwa siku za hivi karibuni, kelele zimeongezeka kwenye maeneo ya makazi na hivyo kusababisha matatizo ya kiafya kwa jamii ikiwemo kupoteza uwezo wa kusikia, matatizo ya uzazi, kupunguza umakini katika mafunzo, ajali na uwezo wa kawaida wa kusikilizana.

Vyanzo vikuu vya kero ya kelele ni pamoja na kumbi za starehe, baa, vyombo vya usafiri na usafirishaji, matumizi ya teknolojia zilizopitwa na wakati kwenye viwanda vikubwa na vidogo mfano Karakana za kuchomelea, ufyatuaji matofali, mashine za kusaga na kukoboa nafaka, majenereta, matangazo ya biashara kwenye makazi, shughuli za ujenzi, nyumba za ibada n.k.

Ndugu wanahabari

Kwa mujibu wa Sheria ya Mazingira Sura ya 191, Kifungu cha 106 (5 na 6) kinakataza kupiga kelele kuzidi viwango vilivyoruhusiwa na vilvile ni kosa kupiga kelele kinyume na viwango vilivyoruhusiwa. Kanuni za udhibiti wa kelele na mitetemo za mwaka 2015, zimeainisha viwango vya sauti vinavyoruhusiwa kwenye maeneo ya makazi, biashara, viwanda na hospitali ili kulinda afya ya jamii.

Viwango hivyo vinatofautiana kwa usiku na mchana (Mchana ni kuanzia saa 12 asubuhi mpaka saa nne usiku) na usiku (saa nne usiku hadi saa kumi na mbili asubuhi. Usiku viwango viko chini zaidi kwa kuwa ni muda ambao jamii inahitaji kupumzika. Viwango hivyo ni kama ifuatavyo

Kituo	dBA Mchana	dBA Usiku
Hospitali, Maktaba, Nyumba ya wazee	45	35
Jengo la Makazi	50	35
Makazi mchanganyiko wa Biashara na Burudani	55	45
Makazi na viwanda vidogo	60	50
Eneo la Viwanda	70	60

Kutokana na changamoto za udhibiti wa kelele serikali iliaandaa Mwongozo wa udhibiti wa kelele ambao umeanisha wajibu wa kila mdau katika kudhibiti kelele na mitetemo.

Pamoja na elimu inayoendelea kutolewa na hatua za kisheria zinazochukuliwa, zikiwemo kutozwa faini na kufunga baadhi ya kumbi za starehe na baa bado changamoto hii ya uchafuzi wa mazingira unaotokana na kelele na mitetemo imeendelea kuongezeka. Maeneo yanayolalamikiwa zaidi ni kumbi za starehe na nyumba za ibada hali inayoonesha wahusika kukaidi maelekezo yanayotolewa na Serikali.

Ndugu wanahabari,

Kama mtakavyokumbuka, tarehe 29 Julai, 2019 nilitoa maelekezo ya kuwataka wadau wote wanaohusika kuhakikisha wanazingatia sheria na miongozo inayodhibiti uchafuzi wa Mazingira unaotokana na kelele na mitetemo na pia hatua kali za kisheria zichukuliwe kwa wale ambao shughuli zao zinasababisha kelele kuzidi viwango vilivyoainishwa.

Hatua za kisheria zilizoainishwa kwenye sheria ni pamoja na kutozwa faini na kufungiwa biashara kwenye maeneo yaliyokithiri kwa kelele na mitetemo. Hata hivyo, pamoja na kuchukua hatua hizi za kisheria, kumekuwa na ongezeko la malalamiko ya kelele na mitetemo. Kwa kipindi cha mwaka 2021/2022 asilimia 65 ya Malalamiko yaliyowasilishwa Baraza la Mazingira yanahusu kelele na mitetemo, hali inayoonesha adhabu za kutozwa faini kwa waokamatwa zimezoeleka na hazitoshi.

Ndugu wa habari

Kwa mujibu wa Sheria ya Baraza la Sanaa la Taifa [Sura 204 Marejeo ya 2002] na Kanuni za Baraza la Sanaa la Taifa za Mwaka 2018 zimetoa maelekezo kuhusu uthibiti wa kelele ikiwa ni pamoja na;

Vibali vya matukio ya Sanaa vinavyotolewa kwa mujibu wa Masharti ya kanuni ya 52 (iv) na” tukio liendeshwe kwenye maeneo yasiyo bughudhi jamii.

Kwa mujibu wa kanuni ya 55 (2) na 57 kumbi ziko katika madaraja yafuatayo;

- i. Daraja ‘A’ ni kumbi zisizotoa sauti nje zinazotumika masaa 24
- ii. Daraja ‘B’ ni maeneo maalum kwa kazi za Sanaa na yametengwa maalumu kwa shughuli hiyo zinatumika kuanzia saa 10:00 jioni mpaka Saa 06:00 usiku, siku za Jumatatu hadi Ijumaa na Mwisho wa wiki na Siku za Sikukuu hadi saa 8:00 usiku.
- iii. Daraja ‘C’ Kumbi zisizozuia sauti kutoka nje na zimejengwa kwenye Makazi ya Watu zinatumika kuanzia saa 10:00 jioni hadi saa 3:00 usiku kwa siku zote za juma.

Hata hivyo licha ya kuwepo kwa kanuni hizo za Baraza la Sanaa la Taifa kumekuwa na ukiukwaji mkubwa wa sharia za nchi na kanuni zinazo simamia mitetemo.

Chombo chetu cha kusimamia sharia ya Mazingira yaani NEMC imebaini maeneo kadhaa yenye kuendelea na uchafuzi wa mazingira. Baadhi ya maeneo hayo yanayofanya uchafuzi wa kukithiri ni kama ifuatavyo;

ENEO/ BAR	MKOA
Kipong bar & lounge	ARUSHA CITY
The Acess,	ARUSHA CITY
The Hub,	ARUSHA CITY
Mopao bar & lounge,	ARUSHA CITY
The Billy's River,	ARUSHA CITY
Picnic	ARUSHA CITY
Milestone bar,	ARUSHA CITY
SMART PARK LOUNGE (Bar & Lounge)	DSM-Banana karibu TCAA-
JAVA LOUNGE & NIGHT CLUB (Bar & Night Club)	Banana karibu TCAA- DSM
Elements	Masaki- Kinondoni-DSM
Wavuvi Camp	Coco Beach- Kinondoni-DSM
Msizwa Lounge	Sinza Mori- Kinondoni-DSM
Kitambaa Cheupe Kisuma Pub	Magomen/Usalama- Kinondoni-DSM
Dance Club Pub	Mwenge Mpakani- Kinondoni-DSM
Budget Pub	Kunduchi/Bahari Beach- Kinondoni- DSM
TIPS ya Coco Beach	Coco beach- Kinondoni-DSM
KB Pub	Tegeta-Kinondoni
Elements	Masaki- Kinondoni-DSM
GARDEN BAR	Kariakoo - DSM
The Cask Bar and Grill	Mwanza city

Diamond Autolink	Mwanza city
Las Vegas Lodge and Longe	Mwanza city
Kijiji ndani ya Jiji	Mwanza city
Malaika Beach Resort	Mwanza city
KIGOMA PARK	Kigoma
THE BREEZE BAR, SPORTS AND GRILL	Kigoma
KIDYAMA BEACH	Kigoma
BAR YA LAPATRONA	Dodoma Kata ya NKUHUNGU
BAR YA PLATNUM	Dodoma Kata ya TAMBUKARELI
BAMBALAGA CLUB	Dodoma kata ya MLIMWA
Eli's Pub	Morogoro-Kata ya Kingo
Labamba Bar and Grill	Mtwara
Triple V	Mtwara

Ndugu Wanahabari,

Kutokana na kukithiri kwa uchafuzi wa mazingira unaotokana na kelele na mitetemo, natoa maelekezo yafuatayo;

1. Natoa siku 7 maeneo yote yanayofanya uchafuzi wame wamerekebisha utoaji wa hudua zao ili ziendane na takwa la sharia ya mazingira na kanuni zake.
2. **NEMC** kufungia maneneo yote yatakayo kaidi kutekeleza sharia na kanuzi za mazingira kuhusu kelele na mitetem0
3. Kila mwananchi ahakikishe anapofanya shughuli zake hasababishi kelele zinazozidi viwango vinavyokubalika;
4. Wamiliki wa nyumba za ibada na kumbi za starehe wahakikishe sauti zitokanazo na shughuli zao hazizidi viwango vinavyokubalika kwa mujibu wa sheria;

5. Wamiliki wa maeneo ya burdani, starehe na nyumba za ibada kuzingatia matumizi ya vipima kelele na vizuia sauti ili kuhakikisha jamii zinazozunguka maeneo hayo haziathiriwa na kelele wanazozisababisha;
6. Wananchi kutoa taarifa kuhusu kelele na mitetemo kwenye ofisi za serikali za mitaa au ofisi za Baraza la Taifa la Mazingira;
7. Kuhakikisha kelele na mitetemo inakuwa agenda ya kudumu katika vikao vya wakaazi ili kulipatia ufumbuzi suala hili.

Vilevile nichukue fursa hii kuzitaka Wizara za kisekta, Taasisi za umma, Sekretarieti za mikoa, Mamlaka za serikali za mitaa kuhakikisha zinatekeleza majukumu yao yaliyoainishwa kwenye mwongozo wa udhibiti wa uchafuzi wa mazingira utokanao na kelele na mitetemo wa mwaka 2021.

Aidha, nalielekeza Baraza la Taifa la hifadhi na usimamizi wa mazingira katika kanda zote kusimamia kwa ufanisi utekelezaji wa kanuni za udhibiti wa kelele na mitetemo za mwaka 2015, hasa kwa kuhakikisha wazalishaji sugu wa uchafuzi wa mazingira unaotokana na kelele na mitetemo wanachukuliwa hatua kali hususan kufungiwa shughuli zao wanazozifanya.

Ndugu wanahabari,

Kwa kumalizia, nipende tena kuwashukuru kwa kuitikia wito wetu na ni matumaini yangu kuwa mtaendelea kuelimisha umma kuhusu umuhimu wa udhibiti wa kelele na mitetemo ambao umedhihirika kwa siku za hivi karibuni

unaongezeka kwa kasi kutokana na ukuaji wa miji ili kulinda afya ya binadamu na mazingira kwa maendeleo endelevu.

Aidha, Ofisi ya Makamu wa Rais itaendelea kutoa elimu kwa wadau kuhusu uzingatiaji wa kanuni na mwongozo wa udhibiti wa kelele na mitetemo.

ASANTENI KWA KUNISIKILIZA